

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

19. juni 2019*

»Appel – annullationssøgsmål – fremsendelse af stævningen pr. telefax – indlevering uden for fristen af originaleksemplaret af stævningen til Rettens Justitskontor – forsinket postbefordring – begrebet »omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure««

I sag C-660/17 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 24. november 2017,

RF, Gdynia (Polen), ved prawny radca K. Komar-Komarowski,

appellant,

den anden part i appelsagen:

Europa-Kommissionen ved J. Szczodrowski, G. Meessen og I. Rogalski, som befuldmægtigede,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.-C. Bonichot, og dommerne C. Toader, A. Rosas (refererende dommer), L. Bay Larsen og M. Safjan,

generaladvokat: N. Wahl,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 24. januar 2019,

afsagt følgende

* Processprog: polsk.

Dom

- 1 RF har i appelskriftet nedlagt påstand om ophævelse af kendelse afsagt af Den Europæiske Unions Ret den 13. september 2017, RF mod Kommissionen (T-880/16, ikke trykt i Sml., herefter »den appellerede kendelse«, EU:T:2017:647), hvorved Retten afviste det søgsmål, som dette selskab havde anlagt med påstand om annullation af Kommissionens afgørelse C(2016) 5925 final af 15. september 2016 om afslag på selskabets klage i sag COMP AT.40251 – Jernbanetransport – godstransport (herefter »den omtvistede afgørelse«).

Retsforskrifter

Statutten for Den Europæiske Unions Domstol

- 2 I afsnit III med overskriften »Rettergangsmåden ved Domstolen« bestemmer artikel 45 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol som følger:

»Særlige frister, der tager hensyn til afstandene, fastsættes i procesreglementet.

Overskridelse af fristerne bevirker intet retstab, når den pågældende part godtgør, at der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.«

- 3 I afsnit IV i denne statut, som vedrører Retten, bestemmer statuttens artikel 53, stk. 1 og 2, som følger:

»Afsnit III i denne statut finder anvendelse på rettergangsmåden ved Retten.

I nødvendigt omfang præciseres og udfyldes disse regler i Rettens procesreglement. [...]«

Rettens procesreglement

- 4 Tredje afsnit med overskriften »Direkte søgsmål« i Rettens procesreglement af 4. marts 2015 (EUT 2015, L 105, s. 1), som trådte i kraft den 1. juli 2015, indeholder et kapitel 1, der har overskriften »Almindelige bestemmelser«. Dette kapitel er underinddelt i fem afdelinger, herunder fjerde afdeling, som vedrører frister, og som omfatter dette reglements artikel 58-62.

- 5 Artikel 58 i Rettens procesreglement, som vedrører beregning af frister, bestemmer følgende:

»1. De procesfrister, som er fastsat i traktaterne, statutten og dette reglement, beregnes på følgende måde:

[...]

- b) En frist, der er udtrykt i [...] måneder [...], udløber ved udgangen af den dag, der i fristens sidste [...] måned eller [...] er samme ugedag eller dag i måneden som den dag, hvor den begivenhed er indtruffet, eller den handling er foretaget, fra hvilken fristen regnes; såfremt den dag, på hvilken en tidsfrist, der er udtrykt i måneder [...], ville udløbe, ikke forekommer i fristens sidste måned, udløber fristen med udgangen af månedens sidste dag.

[...]«

- 6 Procesreglementets artikel 60 med overskriften »Afstandsfrist« bestemmer som følger:

»Procesfristerne forlænges med en fast afstandsfrist på ti dage.«

7 Procesreglementets artikel 73 med overskriften »Indlevering af et processkrift i papirform til Justitskontoret« bestemte i stk. 3 følgende:

»Ved afgørelsen af, om procesfristerne er overholdt, gælder den dato og det klokkeslæt, hvor en fuldstændig genpart af det underskrevne originaleksemplar af et processkrift [...], når frem til Justitskontoret pr. telefax, uanset artikel 72, stk. 2, andet punktum, såfremt det underskrevne originaleksemplar af processkriftet [...] indleveres til Justitskontoret senest ti dage senere. Artikel 60 finder ikke anvendelse ved beregningen af fristen på ti dage.«

8 Denne artikel 73 blev ophævet i forbindelse med ændringerne til Rettens procesreglement af 11. juli 2018 (EUT 2018, L 240, s. 68), hvormed anvendelsen af IT-applikationen »e-Curia« blev gjort obligatorisk for indleveringen af procesdokumenter.

9 Artikel 126 i Rettens procesreglement bestemmer, at er det åbenbart, at sagen må afvises, kan Retten til enhver tid beslutte at træffe afgørelse ved begrundet kendelse uden at fortsætte sagens behandling

Praktiske gennemførelsesbestemmelser til Rettens procesreglement

10 I del III.A.2 vedrørende indlevering af procesdokumenterne og bilagene hertil pr. telefax bestemte punkt 79-81 i de praktiske gennemførelsesbestemmelser til Rettens procesreglement (EUT 2015, L 152, s. 1) følgende:

»79. Indlevering af et procesdokument pr. telefax kan kun anses for at være rettidig, såfremt det originaleksemplar, der er forsynet med repræsentantens håndskrevne underskrift, og som er blevet fremsendt pr. telefax, indleveres til Justitskontoret senest ti dage senere som fastsat i procesreglementets artikel 73, stk. 3.

80. Originaleksemplaret forsynet med repræsentantens håndskrevne underskrift skal fremsendes uden ophold, straks efter fremsendelsen heraf pr. telefax, uden at der er tilført det rettelser eller ændringer, heller ikke selv om disse kun er af mindre betydning.

81. I tilfælde af, at originaleksemplaret forsynet med repræsentantens håndskrevne underskrift afviger fra den genpart, der tidligere er nået frem til Justitskontoret pr. telefax, vil den modtagelsesdato, som vil blive taget i betragtning, være datoen for indleveringen af dette underskrevne originaleksemplar.«

Sagens baggrund og den appellerede kendelse

11 Da det af RF anlagte søgsmål var et annulationssøgsmål, skulle dette i overensstemmelse med artikel 263, stk. 6, TEUF anlægges inden to måneder, efter at den afgørelse, som søgsmålet var anlagt til prøvelse af, blev offentliggjort eller meddelt selskabet, eller senest to måneder efter at selskabet fik kendskab til den.

12 I den foreliggende sag blev den omtvistede afgørelse meddelt RF den 19. september 2016. Søgsmålsfristen på to måneder, forhøjet med afstandsfristen på ti dage fastsat i artikel 60 i Rettens procesreglement, udløb således den 29. november 2016 ved midnat.

13 Den 18. november 2016 indgav RF stævningen i annulationssøgsmålet til Rettens Justitskontor pr. telefax. Det underskrevne originaleksemplar af stævningen indgik imidlertid først til Retten den 5. december 2016, dvs. efter udløbet af fristen på ti dage at regne fra modtagelsen af telefaxen fastsat i artikel 73, stk. 3, i Rettens procesreglement.

- 14 Ved skrivelser af 20. december 2016, 7. marts 2017 og 19. juni 2017 anmodede Rettens Justitskontor appellanten om oplysninger vedrørende den dato, hvor den omtvistede afgørelse blev meddelt selskabet, og om forklaringer vedrørende den sene indgivelse af stævningen.
- 15 Ved skrivelser af 28. december 2016, 28. april og 27. juni 2017 fremsendte appellanten de oplysninger, som der var anmodet om.
- 16 RF gjorde i sin skrivelse af 28. december 2016 navnlig gældende, at stævningen i papirform var blevet sendt samme dag, som stævningen blev fremsendt til Retten pr. telefax, og derfor tidligst muligt i forhold til sidstnævnte dato. Ifølge appellanten var det rimeligt at lægge til grund, at stævningen i papirform ville indgå til Retten inden udløbet af fristen på ti dage. Den omstændighed, at Retten først modtog stævningen den 5. december 2016 måtte anses for at være en usædvanlig forsinkelse omfattet af artikel 45, stk. 2, sammenholdt med artikel 53, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol. Dette bekræftes af den omstændighed, at fristen på ti dage også blev anset for rimelig såvel i Rettens procesreglement som i de praktiske gennemførelsesbestemmelser til Rettens procesreglement (punkt 80). RF var derfor af den opfattelse, at stævningen skulle anses for at være blevet indgivet inden for fristen.
- 17 I sin skrivelse af 27. juni 2017 vedlagde RF dokumenter til godtgørelse af, at pakken indeholdende det underskrevne originaleksemplar af stævningen var blevet afleveret hos Poczta Polska, som er den største postbefordrende virksomhed i Polen, den 18. november 2016. Dette viste, at RF havde udvist den fornødne omhu med henblik på at indgive stævningen i papirform inden for fristen på ti dage at regne fra fremsendelsen heraf pr. telefax. Det forhold, at pakken stadig måtte befinde sig i Polen den 2. december 2016 og først blev leveret til Rettens Justitskontor den 5. december 2016, dvs. 17 dage efter fremsendelsen pr. telefax, kunne ikke tilregnes selskabet.
- 18 I denne skrivelse fremhævede RF også, at fremsendelsen af stævningen i papirform var blevet overladt til Poczta Polska på grund af de garantier, som var forbundet med denne offentlige virksomhed. RF anførte endvidere, at fra det tidspunkt, hvor forsendelsen indeholdende stævningen blev afleveret, var denne helt uden for selskabets kontrol.
- 19 Efter i den appellerede kendelses præmis 15 at have henvist til den ufravigelige karakter af søgsmålsfristerne i artikel 263 TEUF fastslog Retten i den nævnte kendelses præmis 16, at disse frister kun kan fraviges under helt ekstraordinære omstændigheder, nemlig hvis der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.
- 20 I den appellerede kendelses præmis 17 og 18 fastslog Retten, at i henhold til Domstolens praksis omfatter begreberne »force majeure« eller »omstændigheder, som ikke kunne forudses« et objektivi element, hvorefter der skal foreligge usædvanlige omstændigheder, som sagsøgeren ikke har indflydelse på, og et subjektivt element, hvorefter denne med henblik på at undgå konsekvenserne af en usædvanlig begivenhed skal træffe egnede foranstaltninger, idet det dog ikke kræves, at vedkommende træffer urimeligt belastende foranstaltninger. Sagsøgeren skal navnlig nøje følge sagens forløb og herunder udvise agtpågivenhed med henblik på at overholde de fastsatte frister. Begreberne »force majeure« og »omstændigheder, som ikke kunne forudses« finder således ikke anvendelse i en situation, hvor en omhyggelig og fornuftig person objektivi ville have været i stand til at undgå, at en søgsmålsfrist udløb.
- 21 Retten fremhævede i den nævnte kendelses præmis 19, at en begivenhed for at kunne kvalificeres som »omstændigheder, som ikke kunne forudses« eller »force majeure« skal have en uundgåelig karakter, således at denne begivenhed udgør den afgørende årsag til retstabet.
- 22 I den appellerede kendelses præmis 20 fastslog Retten, at den omstændighed, at artikel 73, stk. 3, i Rettens procesreglement fastsætter en frist på ti dage, ikke indebærer, at det forhold, at den forsendelse, som indeholdt det underskrevne originaleksemplar af stævningen, først nåede frem efter ti dage,

bevirker, at der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure. I kendelsens præmis 21 fremhævede Retten, at langsommelighed ved postbefordringen ikke i sig selv kan udgøre omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, som appellanten ville kunne påberåbe sig, medmindre der foreligger andre særlige omstændigheder, som f.eks. administrative fejl, en naturkatastrofe eller en strejke.

- 23 I den appellerede kendelses præmis 26 fastslog Retten, at appellanten, som svar på en anmodning om oplysninger fra Retten, alene havde oplyst dels, at selskabet havde fremsendt pakken indeholdende det underskrevne originaleksemplar af stævningen anbefalet med modtagelsesbevis, dels, at selskabet, henset til disse omstændigheder, havde været af den opfattelse, at det fremsendte dokument normalt ville indgå til Rettens Justitskontor inden udløbet af fristen på ti dage. Retten fandt, at appellanten, selv om det påhvilede dette selskab nøje at følge proceduren for postbefordring, ikke havde fremlagt noget bevis i denne henseende.
- 24 Retten fastslog endvidere i den nævntes kendelses præmis 27, at RF ikke havde påberåbt sig nogen anden særlig omstændighed såsom administrative fejl, en naturkatastrofe eller en strejke.
- 25 I den appellerede kendelses præmis 28 konstaterede Retten således, at appellanten ikke, som det påhvilede dette selskab at gøre, havde fremlagt bevis for, at postbefordringens varighed havde været den afgørende årsag til retstabet i den forstand, at der havde været tale om en uundgåelig begivenhed, som appellanten ikke havde kunnet undgå.
- 26 Retten konkluderede i kendelsens præmis 29, at RF ikke havde godtgjort, at der forelå omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure i den foreliggende sag, og afviste annulationssøgsmålet, idet det var åbenbart, at det ikke kunne antages til realitetsbehandling.

Parternes påstande for Domstolen

- 27 RF har nedlagt følgende påstande:
- Den appellerede kendelse ophæves, og sagen hjemvises til Retten, således at denne kan tage stilling til sagen på ny og afsige en dom om sagens realitet, der kan gøres til genstand for en appel.
  - For det tilfælde, at Domstolen måtte fastslå, at betingelserne for at træffe endelig afgørelse i sagen er opfyldt, ophæves den appellerede kendelse, og der gives fuldt ud medhold i samtlige de i første instans nedlagte påstande.
  - Europa-Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 28 RF har endvidere anmodet om, at visse dokumenter fremlægges som nye beviser.
- 29 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:
- Appellen forkastes.
  - RF tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Anmodningen om fremlæggelse af nye beviser

- 30 Anmodningen om fremlæggelse af nye beviser skal forkastes. Det følger således af artikel 256, stk. 1, andet afsnit, TEUF og af artikel 58, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, at en appel er begrænset til retsspørgsmål, og at enhver bedømmelse af de faktiske omstændigheder er

udelukket, således at nye beviser ikke kan antages til realitetsbehandling på appelstadiet (jf. i denne retning dom af 14.9.1995, Henrichs mod Kommissionen, C-396/93 P, EU:C:1995:280, præmis 14, og kendelse fra Domstolens præsident af 25.1.2008, Provincia di Ascoli Piceno og Comune di Monte Urano mod Apache Footwear m.fl., C-464/07 P(I), ikke trykt i Sml., EU:C:2008:49, præmis 12).

Appellen

- 31 RF har fremsat fire anbringender til støtte for appellen.

B – Det første og det andet anbringende

Parternes argumenter

- 32 Med sit første anbringende om en tilsidesættelse af artikel 45 og 53 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol har RF foreholdt Retten, at den i den appellerede kendelses præmis 17-22 med urette sidestillede begrebet »force majeure« med begrebet »omstændigheder, som ikke kunne forudses«. RF har med henvisning til præmis 22 i kendelse af 30. september 2014, Faktor B. i W. Gęsina mod Kommissionen (C-138/14 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2256), anført, at afstandsfristen på ti dage fastsat i Rettens procesreglement svarer til det tidsrum, som enhver forsendelse fra ethvert sted i EU normalt vil være om at indgå til Rettens Justitskontor, uden at det kan udelukkes, at dette tidsrum overskrides. Selskabet har på baggrund heraf anført, at en overskridelse af denne frist af årsager, som kan tilregnes den postbefordrende virksomhed, utvivlsomt falder under omstændigheder, som ikke kunne forudses, dvs. uforudsigelige omstændigheder.
- 33 Dette argument understøttes af punkt 80 i de praktiske gennemførelsesbestemmelser til Rettens procesreglement, hvorefter originaleksemplet forsynet med repræsentantens underskrift skal fremsendes uden ophold, straks efter fremsendelsen heraf pr. telefax.
- 34 RF har endelig gjort gældende, at den fortolkning, som Retten i den appellerede kendelse foretog af begrebet »omstændigheder, som ikke kunne forudses«, resulterer i en forskelsbehandling, eftersom en part med hjemsted i Polen ikke kan være omfattet af de bestemmelser, som gør det muligt for parter, hvis hjemsted geografisk ligger langt fra Rettens sæde, at fremsende en stævning pr. telefax. For så vidt som det underskrevne originaleksempel risikerer først at nå frem til Retten efter udløbet af fristen på ti dage, gælder det for disse parter, at en fremsendelse pr. telefax er nytteløs. Det kan imidlertid ikke kræves af disse parter, at de selv personligt indleverer stævningen til Rettens Justitskontor.
- 35 Med sit andet anbringende har RF gjort gældende, at Retten tilsidesatte artikel 126 i Rettens procesreglement, da den fastslog, at det var åbenbart, at søgsmålet skulle afvises.
- 36 Kommissionen har bestridt, at der er grundlag for disse anbringender.

Domstolens bemærkninger

- 37 Det skal fastslås, at i henhold til fast retspraksis om overholdelse af søgsmålsfrister omfatter begreberne »omstændigheder, som ikke kunne forudses« og »force majeure« de samme elementer og har de samme retlige konsekvenser. Retten begik ikke nogen retlig fejl, da den i den appellerede kendelses præmis 17 anførte, at disse begreber omfatter dels et objektivt element, hvorefter der skal foreligge usædvanlige omstændigheder, som sagsøgeren ikke har indflydelse på, dels et subjektivt element, hvorefter vedkommende med henblik på at undgå konsekvenserne af en usædvanlig begivenhed skal træffe egnede foranstaltninger, idet det dog ikke kræves, at vedkommende træffer urimeligt belastende foranstaltninger (dom af 15.12.1994, Bayer mod Kommissionen, C-195/91 P, EU:C:1994:412,

præmis 32; kendelse af 8.11.2007, Belgien mod Kommissionen, C-242/07 P, EU:C:2007:672, præmis 17, og af 30.9.2014, Faktor B. i W. Gëşina mod Kommissionen, C-138/14 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2256, præmis 19).

- 38 Domstolen har fremhævet, at sagsøgeren nøje skal følge sagens forløb og herunder udvise agtpågivenhed med henblik på at overholde de fastsatte frister (dom af 15.12.1994, Bayer mod Kommissionen, C-195/91 P, EU:C:1994:412, præmis 32; kendelse af 8.11.2007, Belgien mod Kommissionen, C-242/07 P, EU:C:2007:672, præmis 17, og af 30.9.2014, Faktor B. i W. Gëşina mod Kommissionen, C-138/14 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2256, præmis 19), og at begreberne »omstændigheder, der ikke kunne forudses« og »force majeure« ikke finder anvendelse i en situation, hvor en omhyggelig og fornuftig person objektivt ville have været i stand til at undgå, at en søgsmålsfrist udløb (jf. i denne retning dom af 12.7.1984, Ferriera Valsabbia mod Kommissionen, 209/83, EU:C:1984:274, præmis 22, og kendelse af 30.9.2014, Faktor B. i W. Gëşina mod Kommissionen, C-138/14 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2256, præmis 20).
- 39 I den foreliggende sag har appellanten alene anført, at overskridelsen af afstandsfristen på ti dage fastsat i Rettens procesreglement skyldtes årsager, som kunne tilregnes den postbefordrende virksomhed, uden, som generaladvokaten har anført i punkt 71 i forslaget til afgørelse, at føre bevis for, at selskabet havde truffet alle egnede foranstaltninger for at undgå en sådan begivenhed, idet fremsendelsen af det underskrevne originaleksemplar lige efter fremsendelsen af genparten pr. telefax kun var en af de foranstaltninger, som kunne træffes med henblik herpå.
- 40 En sådan konklusion understøttes af Domstolens praksis, hvorefter den omstændighed, at Rettens procesreglement fastsætter en fast frist på ti dage for fremsendelse af et originaleksemplar efter en fremsendelse via en elektronisk kommunikation, ikke indebærer, at en postbefordring, som overstiger ti dage, udgør omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure. Ligesom den faste afstandsfrist i artikel 60 i Rettens procesreglement gjorde den frist på ti dage, som fremgik af artikel 73, stk. 3, i Rettens procesreglement, det muligt at tage hensyn til kortere eller længere afstande, som skal tilbagelægges, eller den varierende hastighed for postbefordrende virksomheder. Denne frist svarer således ikke til den maksimale garanterede tid for postbefordring, men til det tidsrum, inden for hvilket enhver forsendelse fra et hvilket som helst sted i EU normalt burde nå frem til Rettens Justitskontor, uden af det kan udelukkes, at dette tidsrum overskrides (jf. analogt kendelse af 30.9.2014, Faktor B. i W. Gëşina mod Kommissionen, C-138/14 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2256, præmis 22).
- 41 I modsætning til, hvad appellanten har anført, er en frist for levering af forsendelsen, som overstiger ti dage, ikke en begivenhed, som ikke kan forudsiges, men udgør en mulighed, som kan indtræde til trods for postbefordrende virksomheders indikationer.
- 42 Den omstændighed alene, at postbefordringen er langsommelig, kan således ikke, medmindre der foreligger andre særlige omstændigheder, udgøre omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, som appellanten ikke kunne undgå (jf. i denne retning kendelse af 30.9.2014, Faktor B. i W. Gëşina mod Kommissionen, C-138/14 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2256, præmis 23).
- 43 Af de samme grunde kan det ikke af punkt 80 i de praktiske gennemførelsesbestemmelser til Rettens procesreglement udledes, at når originaleksemplaret forsynet med repræsentantens håndskrevne underskrift er blevet fremsendt uden ophold, straks efter fremsendelsen heraf pr. telefax, skal enhver modtagelse af dette dokument efter fristen på ti dage anses for at falde under omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure. Disse praktiske bestemmelser, som indeholder forklaringer og råd til parterne, for at opfordre dem til at være opmærksomme på overholdelse af frister, kan således under alle omstændigheder ikke rejse tvivl om artikel 45 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol som fortolket i Domstolens praksis.

- 44 For så vidt angår forekomsten af en angivelig forskelsbehandling som følge af retspraksis om begrebet omstændigheder, som ikke kunne forudses, har Domstolen gentagne gange fastslået, at anvendelsen af EU-bestemmelserne vedrørende procesfrister kun kan fraviges under helt særlige omstændigheder, når der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure som omhandlet i artikel 45, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, idet en streng overholdelse af disse bestemmelser er i overensstemmelse med hensynet til retssikkerheden og nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen (kendelse af 8.11.2007, Belgien mod Kommissionen, C-242/07 P, EU:C:2007:672, præmis 16 og den deri nævnte retspraksis).
- 45 Den omstændighed, at det ikke anerkendes, at postbefordrende virksomheders langsommelighed i sig selv kan udgøre omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, er en regel, som finder anvendelse på alle retsundergivne, uafhængig af deres bopæl eller det sted, hvorfra det omhandlede dokument er blevet sendt. Anvendelsen af denne regel gør det muligt at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlig behandling af retsundergivne, idet ingen af disse favoriseres, når de påberåber sig og fører bevis for, at der mod forventning foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.
- 46 Det første og det andet anbringende skal derfor forkastes.

Det tredje anbringende

Parternes argumenter

- 47 Med det tredje anbringende har RF foreholdt Retten, at den med urette fandt, at selskabet ikke havde godtgjort, at der var tale om omstændigheder, som ikke kunne forudses, som omhandlet i artikel 45, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, og har herved fremsat kritik af konstateringerne i den appellerede kendelses præmis 26. RF har gjort gældende, at det er vanskeligt at forestille sig, hvilke »supplerende foranstaltninger« selskabet havde kunnet træffe for at undgå forsinkelser i forbindelse med leveringen af pakken, eftersom det havde undersøgt forsendelsens gang inden for rammerne af tjenesten »Tracking«, selv om det efter et vist tidspunkt mistede den senere kontrol med forsendelsen. Det er selskabets opfattelse, at Rettens tese, hvorefter selskabet kunne have haft indflydelse på forsendelsens leveringsfrist, klart savner grundlag.
- 48 Det er Kommissionens opfattelse, at det tredje anbringende skal afvises, for så vidt som appellanten, uden at selskabet har påberåbt sig en urigtig gengivelse af beviserne indgivet til Retten, har anfægtet Rettens vurdering heraf.

Domstolens bemærkninger

- 49 Det skal fastslås, at Retten i den appellerede kendelses præmis 26 anførte, at appellanten selv havde oplyst at have fremsendt pakken indeholdende det underskrevne originaleksemplar af stævningen anbefalet med modtagelsesbevis, men uden at have gjort rede for noget andet skridt. I den appellerede kendelses præmis 27 anførte Retten, at RF ikke havde påberåbt sig nogen anden særlig omstændighed såsom administrative fejl, en naturkatastrofe eller en strejke. I præmis 28 konkluderede Retten, at appellanten ikke, som det påhvilede selskabet, havde ført bevis for, at varigheden af postbefordringen havde været den afgørende årsag til retstabet forstået således, at der var tale om en begivenhed, som havde en uundgåelig karakter, og som appellanten ikke havde kunnet undgå.

- 50 Sådanne elementer udgør imidlertid konstateringer med hensyn til de faktiske omstændigheder og bevisvurderinger, som det ikke tilkommer Domstolen at efterprøve, medmindre der er tale om en urigtig gengivelse, hvilket ikke er blevet gjort gældende i den foreliggende sag. Som anført i nærværende doms præmis 30 er Domstolens kompetence inden for rammerne af en appel begrænset til retlige spørgsmål.
- 51 Henset til disse konklusioner med hensyn til de faktiske omstændigheder begik Retten ikke nogen retlig fejl, da den i den appellerede kendelses præmis 29 fastslog, at appellanten ikke havde godtgjort, at der i den foreliggende sag var tale om omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.
- 52 Under disse omstændigheder skal det tredje anbringende forkastes.

Det fjerde anbringende

Parternes argumenter

- 53 Med det fjerde anbringende har RF gjort gældende, at Rettens fortolkning af artikel 45 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, hvorefter forsinkelsen hos den postbefordrende virksomhed, som resulterer i en overskridelse af afstandsfristen, ikke falder under begrebet »omstændigheder, som kunne forudses«, udgør en tilsidesættelse af artikel, 1, af artikel 6, stk. 1, og af artikel 14 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950. Selskabet har gjort gældende, at denne fortolkning resulter i en ulige behandling alt afhængig af hjemsted, og derfor er udtryk for forskelsbehandling. Ifølge RF er den således foretagne restriktion af de omhandlede grundlæggende rettigheder ikke påkrævet, ligesom den heller ikke står i rimeligt forhold til det tilsigtede mål.
- 54 Kommissionen har principalt gjort gældende, at det fjerde anbringende skal afvises, da det er for vagt, og da det under alle omstændigheder er ugrundet.

Domstolens bemærkninger

- 55 Det bemærkes, at princippet om effektiv domstolsbeskyttelse udgør et generelt EU-retligt princip, som nu er udtrykt i artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, hvilken bestemmelse i EU-retten svarer til artikel 6, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (dom af 10.7.2014, Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 40 og den deri nævnte retspraksis).
- 56 Dette princip, som består i at sikre, at enhver skal være berettiget til en retfærdig rettergang, er ikke til hinder for fastsættelse af en søgsmålsfrist (kendelse af 16.11.2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert mod Kommissionen, C-73/10 P, EU:C:2010:684, præmis 48 og den deri nævnte retspraksis).
- 57 Domstolen har ligeledes fastslået, at retten til effektiv domstolsbeskyttelse ikke påvirkes af en streng overholdelse af EU-bestemmelserne vedrørende procesfrister, hvilket i henhold til fast retspraksis er i overensstemmelse med hensynet til retssikkerheden og nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen (kendelse af 16.11.2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert mod Kommissionen, C-73/10 P, EU:C:2010:684, præmis 49 og den deri nævnte retspraksis).

- 58 Det fremgår desuden af retspraksis, at en fravigelse af de nævnte bestemmelser ikke påvirkes af den omstændighed, at sagen drejer sig om grundlæggende rettigheder. Reglerne om søgsmålsfrister er nemlig ufravigelige og skal anvendes af retsinstansen på en sådan måde, at retssikkerheden og retssubjekternes lighed for loven sikres (kendelse af 16.11.2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert mod Kommissionen, C-73/10 P, EU:C:2010:684, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).
- 59 Som det fremgår af nærværende doms præmis 45, gør anvendelsen af reglen om, at postbefordrende virksomheders langsommelighed ikke i sig selv kan udgøre omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, det muligt at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlig behandling af retsundergivne, idet ingen af disse bør favoriseres, når de påberåber sig og fører bevis for, at der mod forventning foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure.
- 60 Det følger heraf, at det fjerde anbringende er ugrundet.
- 61 Da ingen af appelanbringenderne tages til følge, bør appellen forkastes i det hele.

Sagsomkostninger

- 62 I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 63 Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at RF tilpligtes at betale sagsomkostningerne, og RF har tabt sagen, bør det pålægges dette selskab at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

- 1) Anmodningen om fremlæggelse af nye beviser forkastes.**
- 2) Appellen forkastes.**
- 3) RF bærer sine egne omkostninger og betaler de af Europa-Kommissionen afholdte omkostninger.**

Underskrifter